Contenidors

Data prevista: 12 de Maig de 2021 – 21 de Maig de 2021

El fet de poder encapsular serveis en “contenidors” ens permet crear entorns d’execució i serveis llestos per ser desplegats en gairebé qualsevol entorn, reduint al màxim les dependències i software a instal·lar, ja que els components i serveis queden “auto-continguts” dins el contenidor. Al tenir cada component de l’entorn d’execució en un contenidor ens permet també escalar serveis amb facilitat: si cada contenidor pot sostenir certa càrrega, podem desplegar més o menys contenidors al moment per tal d’atendre clients sense gastar recursos de més o de menys. Aquesta sessió estarà centrada en el desplegament i experimentació amb contenidors, usant l’hypervisor de contenidors com a “hands-on” de laboratori.

Treball de laboratori

Docker és un hypervisor encarregat de construir imatges de contenidor i d’executar instàncies d’aquestes imatges. En aquest laboratori prepararem un entorn amb una sèrie de contenidors fent de servei web (ex. Flask), i un contenidor que faci de Load Balancer (e.g. Nginx).

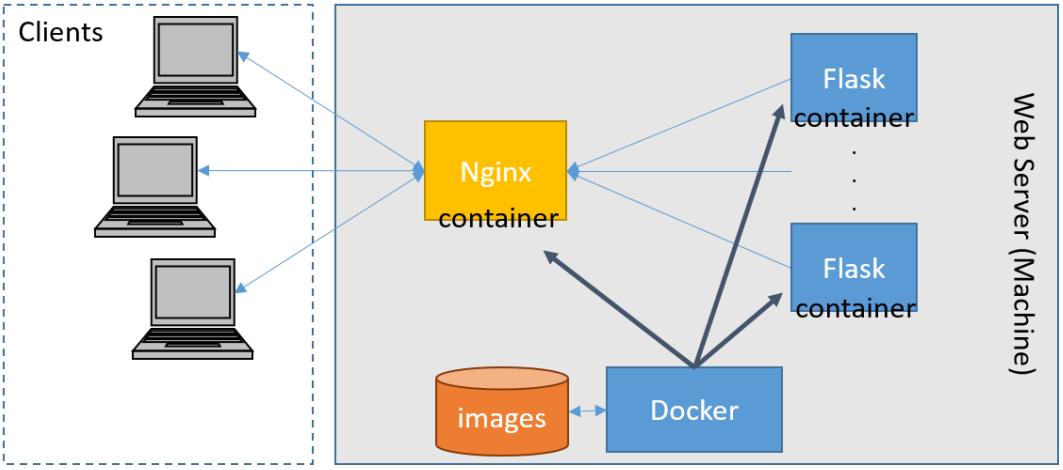

En aquest laboratori treballem amb **Ubuntu 18.04 LTS (64bits)** on instal·larem Docker, veurem serveis web i d’aplicacions com Nginx i Flask, i veurem els processos de sistema que tenen relació amb la containerització gràcies a les eines de Unix/Linux.

Nota important: Compte amb fer “copy & paste”, ja que hi ha símbols com comes o guions que es poden copiar malament d’aquest document a consola. Si no us va una comanda, escriviu-la directament!

Instruccions de la pràctica

Aquesta sessió de laboratori la farem usant Màquines Virtuals, per tal de tenir tots el mateix entorn independentment de on fem la pràctica. Tot i que ja heu fet la sessió de Màquines Virtuals, al primer punt de la sessió trobareu les instruccions per muntar VMs amb **Ubuntu** i fer la pràctica dins la VM, a més de que tots puguem treballar amb el mateix entorn i instal·lar correctament Docker, i poder fer "ps", "ifconfig" i altres comandes Unix.

Treball Previ

Mireu-vos el **vídeo d'introducció** que acompanya la pràctica. Aquí trobareu el context de la pràctica, i refrescareu conceptes vistos a classe.

Grups de Treball

Per a aquesta pràctica ens distribuïm en parelles (**grups de 2 persones**). Una recomanació és que us connecteu mitjançant alguna plataforma que us permeti fer vídeo-conferència alhora que compartir la pantalla, de tal forma que una persona del grup faci el rol d'executor i comparteixi la pantalla. L'altre membre del grup pot fer de secretari, i anar anotant les respostes del qüestionari que cal anar responent.

Qüestionari de Laboratori

Durant la pràctica trobarem preguntes que cal anar contestant a mesura que avanceu per la pràctica. Aquestes formen el **qüestionari de laboratori** que cal omplir i entregar al final de la sessió. El qüestionari **el pujarem pel Racó**, on veureu una pràctica oberta per a "Contenidors".

ENTREGA: Les respostes estaran en un document per grup indicant les preguntes amb les corresponents respostes (com si féssiu una memòria). Assegureu-vos de justificar bé les respostes, i suposeu al voltant d'una línia o dos per resposta, tampoc més. Donat que el Racó només permet entregues individuals, el "secretari" del grup pujarà la pràctica → Recordeu de posar els noms de tots els integrants del grup al document.

Temps de Dedicació

Aquesta pràctica ha estat dissenyada per a que la pugueu realitzar en **menys de dues hores**, més uns quinze minuts per veure el vídeo d'introducció, i per poder passar a net el qüestionari i pujar-ho al Racó. Hem tingut en compte el que es triga en descarregar el software i les imatges de Docker en una connexió a casa, així que no heu de patir per no tenir una connexió d'alta velocitat.

Períodes de Realització

Per a aquesta pràctica tindrem sessió síncrona el **12 de Maig**, en la que haureu de venir amb el vídeo d'introducció vist. Entre el 25 i el 2 de Desembre tindreu temps de fer la pràctica. El dia **19 de Maig** farem mitja sessió síncrona per resoldre dubtes i comentaris (l'altre mitja la dedicarem al següent laboratori), i tindreu dos dies més (fins el **21 de Maig**) per polir-la i entregar-la al Racó.

La pràctica estarà oberta **del 12 al 21 de Maig a les 23:59**. Eviteu entregar al darrer moment, per evitar possibles problemes tècnics, i per assegurar-vos de que heu pujat la pràctica correctament.

Avaluació

Donat que no podem avaluar l'assistència ni participació a classe, l'avaluació tindrà en compte el **qüestionari de laboratori**, usant la següent fórmula:

Nota = (Qüestionari de Laboratori) → 10 * (Un punt per resposta correcta/total de preguntes)

0. Preparació de l'entorn de la Màquina Virtual

Ja hauríeu d'haver instal·lat i usat VirtualBox i Vagrant a la sessió anterior. Usarem aquestes tecnologies per a descarregar i preparar l'entorn per a aquesta sessió.

Preparant VM Ubuntu

Primer, descarreguem una VM amb Ubuntu pre-instal·lat. Les següents comandes funcionen tant per Linux, MacOs com Windows, des de la consola de comandes:

```
mkdir vm_cpd3                    # Create a working directory
cd vm_cpd3                       # Enter the directory
vagrant init ubuntu/bionic64     # Download the "VM descriptor"
```

Ara, hem de modificar el descriptor de la VM, per donar-li més RAM, obrir ports per tenir-los disponibles i accedir, i donar-li un nom a la VM. Obrim el fitxer "Vagrantfile", i afegim les següents línies entre els tags de "config":

```
 config.vm.network "forwarded_port", guest: 8080, host: 8080
 config.vm.network "forwarded_port", guest: 5000, host: 5000

 config.vm.provider "virtualbox" do |vb|
       vb.memory = "4096"
       vb.name = "docker"
 end
```

Ara, la nostra VM està llesta per ser descarregada (el primer cop) i per iniciar-se:

```
vagrant up              # Descarrega (1er cop) i Inicia la VM
```

Entrant a la VM

Ara podem entrar a la VM usant SSH directament:

```
vagrant ssh             # Obrir una sessió de Secure-Shell
```

Ara entrarem a la màquina virtual, llesta per a fer la sessió.

Recordeu: Per sortir només hem de fer "exit", i per aturar la VM podem fer "vagrant halt" des de fora. Per iniciar-la de nou, només ens cal fer "vagrant up". Si volem esborra la VM, podem fer "vagrant destroy", i fent "vagrant up" després tornarem a descarregar la imatge nova.

A partir d'aquí, ho farem tot **DINS LA VM**.

1. Docker i Contenidors

Instal·lar Docker

Per si un cas la VM porta una versió de Docker preinstal·lada, primer cal eliminar-les per assegurar-nos de que instal·lem la que ens interessa per aquesta sessió, i després instal·lem les dependències i Docker-CE (Community Edition):

```
sudo apt-get -y remove docker docker-engine
sudo apt-get -y install apt-transport-https ca-certificates \
  curl software-properties-common
curl -fsSL https://download.docker.com/linux/ubuntu/gpg | sudo \
  apt-key add -
sudo add-apt-repository "deb [arch=amd64] \
  https://download.docker.com/linux/ubuntu $(lsb_release -cs) stable"
sudo apt-get update
sudo apt-get -y  install docker-ce
```

Ara comprovem que tot s'ha instal·lat correctament:

```
sudo docker info
```

Construir Imatges Docker

Per defecte Docker té un seguit d'imatges pre-dissenyades al repositori on-line de Docker. Un exemple és que podem descarregar un contenidor amb la darrera versió d'Ubuntu, fent:

```
sudo docker pull ubuntu
```

Ara, quan llistem les imatges de Docker que tenim disponibles al sistema, podem veure que "ubuntu" està preparada:

```
sudo docker images
```

I a partir d'ara podem instanciar un contenidor a partir d'aquesta imatge:

```
sudo docker run –it ubuntu
```

Mentre que acabem d'obrir una sessió de terminal interactiu ("-it"), des d'un altre terminal, podem fer llistar els contenidors que tenim en marxa:

```
sudo docker container ls
```

Si fem "exit", sortim del contenidor, i veurem que ja no apareix a la llista de contenidors en marxa. Addicionalment, podem veure els contenidors creats i el seu estat (en marxa, finalitzats, ...) usant:

```
sudo docker ps –a
```

I d'aquesta manera, si hi ha cap problema, podem fer un "sudo docker stop <ID>", indicant la ID del contenidor que volem aturar.

PREGUNTES: Tenint en marxa un contenidor d'Ubuntu, obrir un segon terminal (si esteu dins una VM, haureu d'obrir un segon terminal DINS la VM: podeu fer diferents sessions de "vagrant ssh", p.e.)

a) Executeu dins el contenidor i fora del contenidor les comandes "ps -fA", "w", "who", "ls /home". Quines diferències ens trobem amb cada comanda i per què?

Creant una Imatge Pròpia

Ara crearem una imatge pròpia de Docker. Anem a $HOME ("cd $HOME") i creem un directori on construirem la imatge:

```
cd $HOME
mkdir docker_test
cd docker_test
```

I amb un editor (vim, nano, ...) creem el següent fitxer anomenat "Dockerfile":

$HOME/docker_test/Dockerfile

```
FROM ubuntu
RUN apt-get update
RUN apt-get install -y python3-pip iputils-ping && pip3 install Flask
RUN echo "hello CPD" > /cpd.txt
```

PREGUNTES: Examinant les comandes de cada línia del Dockerfile

b) Què fan cadascuna (de les comandes pròpies de Docker)?
c) Quan s'executaran aquestes comandes?

Podeu trobar el manual de Docker build a https://docs.docker.com/engine/reference/builder

Ara, dins el directori on es troba el Dockerfile, ordenem a Docker construït la imatge (alerta "." al final):

```
sudo docker build --rm -t cpd_test:v1 .
```

Veurem si s'ha construït correctament si llistem les imatges de Docker altre cop. Aquí podem veure també el que ocupa cada imatge construïda.

PREGUNTES: Després de construir la imatge:

d) Quan ha trigat a construir-se la imatge i per què?
e) Quan ocupa respecte la imatge de Ubuntu? Haurien d'ocupar el mateix i per què?

Finalment, podem iniciar instàncies de la imatge usant la comanda de Docker "run" (i la farem interactiva). Si docker es queixa de que no troba "cpd_test:latest" podem indicar-li la versió "cpd_test:v1".

PREGUNTES: Un cop iniciem una instància

f) Quins "flags" hem hagut d'usar per iniciar una sessió interactiva?
g) Què trobem al directori arrel del contenidor?

2. Creant una Imatge de Flask

Creació de la imatge

Dins del directori de "docker_test", crearem un directori "web", on posarem una aplicació web de Flask en python anomenada "webserver.py":

$HOME/docker_test/web/webserver.py

```
from flask import Flask
import socket

app = Flask(__name__)

@app.route("/")
def hello():
     return "Hello World from %s!\n" % (socket.gethostname())

if __name__ == "__main__":
     app.run(host='0.0.0.0')
```

Aquesta aplicació es posarà a escoltar un port (per defecte a Flask el 5000), i imprimirà un "Hola Món" al ser preguntat al directori arrel "/".

Ara, obrim una instància del contenidor "cpd_test:v1", indicant el següent:

```
sudo docker run -it --volume=$HOME/docker_test/web:/web cpd_test:v1
```

Estem dins de la instància del contenidor. Podem veure que se'ns ha muntat el directori "web" dins el contenidor, i ara podem executar dins:

```
python3 /web/webserver.py
```

Per poder saber quina IP tenim dins el contenidor, podem consultar el fitxer "/etc/hosts" on veurem l'adreça assignada al nostre contenidor. Des de fora, en un altre terminal, podem accedir fent un "curl" o si usem un navegador que tingui accés (p.e. "lynx"):

```
curl http://<ADREÇA-IP>:5000/
```

Si tot ha anat bé, hauríem de veure el Hello World, amb la ID del contenidor que ens respon.

Per aturar el container, podem sortir ("exit") si tenim una sessió interactiva, o fer un "docker stop <ID>", o podem eliminar tots els contenidors actius usant "docker rm $(docker ps -a -q)" si tenim prou permisos de *root*. Ex.: "sudo docker rm $(sudo docker ps -a -q)"

Creació d'una Imatge Flask pròpia

Ara podem decidir afegir automàticament la aplicació a una imatge, creant una imatge derivada i indicant al Dockerfile que volem incloure el fitxer de la aplicació Flask. Per això creem un nou directori "$HOME/docker_test2", i copiem el directori "web" dins.

```
mkdir -p $HOME/docker_test2
```

```
cp -R $HOME/docker_test/web $HOME/docker_test2/
cd $HOME/docker_test2/
```

I ara toca crear el Dockerfile corresponent:

$HOME/docker_test2/Dockerfile

```
FROM cpd_test:v1
ADD web /web
CMD python3 /web/webserver.py
```

PREGUNTES: Examinant les noves comandes de Dockerfile

h) Què fan cadascuna (de les comandes pròpies de Docker)?
i) Què passarà automàticament quan s'instanciï un contenidor d'aquesta nova imatge?

Construïm la imatge, i ens assegurem que apareix al respositori local d'imatges Docker:

```
sudo docker build --rm -t cpd_test:v2 .
sudo docker images
```

Hauríem de poder veure la nova versió de "cpd_test" a la llista d'imatges disponibles. Ara, podem crear una instància, i com que aquesta nova versió és un "servei" (s'executarà el webserver al iniciar-se el contenidor), el podem executar de forma "no interactiva" i "de fons":

```
sudo docker run -td --name flask_cpd cpd_test:v2
```

Si observem els contenidors en marxa amb "sudo docker ps", veurem que "flask_cpd" s'està executant. A més, podem accedir als "logs" del contenidor usant "sudo docker logs flask_cpd", així com obrir una sessió "bash" amb el contenidor en marxa amb "sudo docker exec -it flask_cpd bash", com inspeccionar el contenidor amb "sudo docker inspect flask_cpd" i trobar la seva IP. Un cop tenim la IP, podem fer altre cop:

```
curl http://<ADREÇA-IP>:5000/
```

I si tot ha anat bé, tornarem a veure el "Hello World" amb la ID del contenidor.

Finalment, podem matar el contenidor amb "sudo docker kill flask_cpd" i "sudo docker rm flask_cpd".

Enllaçant Contenidors

Per tal de no estar buscant les IPs dels contenidors manualment, en cas de que els vulguem connectar, podem indicar a Docker que els enllaci automàticament. Per això llançarem dos instàncies de la mateixa imatge:

```
sudo docker run -td --name flask_cpd1 cpd_test:v2
sudo docker run -td --name flask_cpd2 cpd_test:v2
sudo docker ps
```

Veurem els dos contenidors en marxa. Ara crearem una instància de “cpd_test:v1” anomenada “shell” que tingui enllaçats “flask_cpd1” (amb alies “flask1”) i “flask_cpd2” (amb alies “flask2”), i engegarem una consola interactiva:

```
sudo docker run -it --name shell --link flask_cpd1:flask1 \
 --link flask_cpd2:flask2 cpd_test:v1
```

PREGUNTES: Un cop dins de la instància “shell":

j) Què ens apareix de rellevant si fem un “cat /etc/hosts”?

Si fem “ping” a “flask1” i “flask2”, veurem que els dos contenidors ens responen. Sortim de “shell" i l’eliminem fent “sudo docker rm shell”.

PREGUNTES: Un cop dins de la instància “shell":

k) Segueixen vius els contenidors flask? Per què?

En cas de que tinguem contenidors corrents, els matarem a tots amb “docker kill <ID/NOM>” i “docker rm <ID/NOM>”.

3. Creant un Balancejador de Càrrega amb Nginx

El darrer apartat de la pràctica serà crear una imatge de contenidor que contingui el servei web/aplicacions Nginx, que ens farà de porta d’accés i balancejador de càrrega dels contenidors amb Flask. Primer de tot, crearem un directori a “$HOME/docker_test3”, prepararem els fitxers que requereix Nginx com a configuració (“nginx/default”), i prepararem el “Dockerfile” corresponent per a que 1) creï la imatge, 2) afegeixi la configuració d’Nginx, i 3) executi Nginx al iniciar-se:

```
mkdir -p $HOME/docker_test3/nginx
cd $HOME/docker_test3/
```

$HOME/docker_test3/nginx/default

```
upstream myapp1 {
  server flask1:5000;
  server flask2:5000;
}
server {
  listen 8080;
  location / {
    proxy_pass http://myapp1;
  }
}
```

Aquesta configuració de Nginx farà un “Round-Robin” de les peticions que arribin. Nginx anirà repartint les peticions que rebi al port 8080, cap als dos Flask al seu corresponent port 5000.

$HOME/docker_test3/Dockerfile

```
FROM cpd_test:v1
RUN DEBIAN_FRONTEND=noninteractive apt-get install -y nginx
```

```
ADD nginx/default /etc/nginx/sites-available/default
CMD nginx -g 'daemon off;'
```

(Nota: La variable "DEBIAN_FRONTEND" l'hem de posar per evitar que certs paquets ens demanin coses per consola a l'hora de fer "apt-get" i el "build" es quedi esperant)

PREGUNTES: Al crear el Dockerfile:

l) Per què creem la imatge d'Nginx a partir de "cpd_test:v1" i no necessàriament "cpd_test:v2"?

Finalment, construïm la imatge de Nginx, i comprovem que està disponible al repositori:

```
sudo docker build --rm -t cpd_test:v3 .
sudo docker images
```

I ara, cal iniciar les instàncies de Flask (cpd_test:v2), connectar-les usant Nginx (cpd_test:v3) i provar-les:

```
sudo docker run -td --name flask_cpd1 cpd_test:v2
sudo docker run -td --name flask_cpd2 cpd_test:v2
sudo docker run -itd --name nginx --link flask_cpd1:flask1 \
 --link flask_cpd2:flask2 cpd_test:v3
sudo docker ps
```

NOTA: En cas de que surti alguna cosa malament, si el contenidor està en marxa, cal aturar-ho amb un "kill" i després "rm". Si el contenidor no s'ha arribat a engegar, amb un "rm" hi ha prou. Podem veure TOTS els contenidors (fins i tot els fallits) usant "sudo docker ps -a".

Ara veiem que tenim els 3 contenidors funcionant, i podem fer peticions a Nginx, que les reenviarà als diferents Flask: (podem inspeccionar el contenidor Nginx per descobrir la seva IP)

```
curl http://<ADREÇA-IP-NGINX>:8080/
```

Si fem repetides peticions a Nginx, veurem que l'ID del Flask que respon és diferent! Per acabar, podem tancar els contenidors (fent "kill" i "rm").

Final de la Pràctica

Abans d'acabar: Recordeu entregar el qüestionari al final de la sessió! Responeu les PREGUNTES de forma breu (al voltant d'una línia o dues per resposta), i **entregueu el qüestionari** conforme heu anat fent la sessió.